

Lausunto

9.9.2022

VN/16805/2022
VN/16805/2022-TEM-14

Sisäministeriö
Maahanmuutto-osasto

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle Maahanmuuttoviraston automaattisen päätöksenteon oikaisuvaatimusta koskevaksi lainsäädännöksi

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksen luonnoksesta, jossa ehdotetaan säädettäväksi oikeudesta vaatia maksutta oikaisua Maahanmuuttoviraston automaattisessa päätöksentekomenettelyssä ratkaisemassa asiassa.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa esitystä ja sen tavoitetta mahdollistaa automaattinen päätöksenteko Maahanmuuttovirastossa. Esitys on tärkeä osa laajassa kehittämiskokonaisuudessa, jossa Maahanmuuttoviraston päätöksentekoa sujuvoitetaan ja nopeutetaan tavoitteena lyhentää oleskelulupahakemusten käsittelyaikoja.

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää huomiota ns. kausityölakiin ehdotettavan uuden 22 a §:n 3 momentin osalta siihen, että esityksessä ei tehdä vastaavaa säännösehdotusta ulkomaalaislakiin, eikä muihin ns. erillislakeihin. Uuden 22 a §:n 3 momentin mukaan työnantaja saisi vaatia oikaisua ja hakea muutosta valittamalla Maahanmuuttoviraston oikaisuvaatimukseen antamaan päätökseen siltä osin kuin päätös perustuu työnantajasta johtuvaan syyhyn tai päätös koskee työnantajaan kohdistettavia seuraamuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää huomiota, että vastaavalla tavalla ei esitetä säädettävän ulkomaalaislaissa, ei edes selkeyden vuoksi. On huomattava, että ulkomaalaislaissa säädettäisiin jatkossakin (hallituksen esitys (HE 114/2022 vp) eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi, joka on annettu eduskunnalle 25.8.2022) mm. työntekijän oleskeluluvasta, jonka myöntämistä edeltää työ- ja elinkeinotoimiston tekemä osapäätös, ja lisäksi siinä esitetään säädettävän nykyistä tarkemmin työnantajan selvittämismahdollisuudesta. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutettavan ulkomaalaislain työnantajan muutoksenhakusäännöstä 194 §:ää, koska työnantajan selvittämismahdollisuudesta ja työnantajaan kohdistettavista seuraamuksista säädettäisiin laissa tarkemmin. HE 114/2022 vp:n sisältävien lakimuutosten ehdotetaan tulevan voimaan 15.12.2022.

Kausityölain osalta on kiinnitettävä huomiota, että lain 11 §:n 2 momentin mukaan *”Maahanmuuttovirasto myöntää kausityöoleskeluluvan yli kuuden kuukauden pituista oleskelua varten noudattaen työntekijän oleskeluluvan myöntämisestä ulkomaalaislain 5 luvussa säädettyä menettelyä”*. Eli kausityölain mainitussa säännöksessä palataan tietyissä tilanteissa ulkomaalaislain 5 lukuun ja työntekijän oleskelulupamenettelyyn.

Lienee olisi myös harkittava, etenkin kun asiaa perustellaan esityksessä työnantajan asianosaisaseman laajentamisella nykyisestä, tulisiko asiasta säätää myös kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetussa laissa (719/2018) ja muissa ns. maahanmuuton erillislajeissa, joissa oleskeluluvan peruste voi pohjautua työsuhteeseen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Selkeyden vuoksi työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että osapäättösharkinnan siirto työ- ja elinkeinotoimistosta Maahanmuuttovirastolle toteutunee tämän hetken tiedon mukaan vasta vuoden 2025 alussa. Osapäättösharkinnan siirtoa on käsitelty lyhyesti esityksen kohdassa 9 Suhde muihin esityksiin, jossa todetaan esityksen liittyvän hallituksen esitykseen eduskunnalle työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE /2022 vp).

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa esitystä ja kiirehtii sen tavoitteen toteuttamista niin aikaisessa vaiheessa kuin se on mahdollista työperusteisten ja muidenkin oleskelulupien hakemusten käsittelyn nopeuttamiseksi.

Maahanmuuttojohtajan sijaisena,
neuvotteleva virkamies

Anna Bruun

Hallitussihteeri

Jarmo Tiukkanen

Liitteet

-

Jakelu

SM MMO Maahanmuutto-osasto
Sisäministeriö

Tiedoksi

TEM MAKO Työvoiman maahanmuutto- ja kotouttamisyksikkö

VN/16805/2022-TEM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: